

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук
Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація лабораторної служби

Освітня програма Лабораторна діагностика

Спеціальність 091 Біологія

Галузь знань 09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни	Організація лабораторної служби		
Викладач	Долинко Неля Петрівна		
Контактний телефон викладача			
E-mail викладача	neonila.d@i.ua		
Формат дисципліни	вибіркова		
Обсяг дисципліни	6 кредитів, 180 годин		
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pu.if.ua		
Консультації			
2. Анотація до курсу			
<p>Дисципліна «Організація лабораторної служби» є складовою підготовки фахівців ОПП «Лабораторна діагностика». Одним з важливих розділів становлення та розвитку сучасної біології та лабораторної діагностики є об'єктивність якості лабораторних досліджень, своєчасне забезпечення практичних лікарів та лаборантів необхідною сучасною лабораторною інформацією. Викладання навчальної дисципліни «Організація лабораторної служби» забезпечить майбутнього лаборанта знаннями стосовно організації роботи лабораторної служби та клініко-діагностичної лабораторії (КДЛ), а також проведення внутрішнього та зовнішнього контролю якості досліджень.</p>			
3. Мета та цілі курсу			
<p>Метою дисципліни «Організація лабораторної служби» є на основі глибоких наукових знань сформувані теоретичні знання та практичні навички, необхідні для організації роботи лабораторної служби та КДЛ, яка забезпечуватиме максимально точну, аналітично надійну і своєчасно надану об'єктивну лабораторну інформацію про стан і можливі відхилення в діяльності фізіологічних систем і органів пацієнта для встановлення діагнозу і визначення стратегії і тактики лікування та прогнозу у всіх закладах охорони здоров'я.</p>			
4. Результати навчання (компетентності)			
<p>Використовувати нормативні правові документи у своїй діяльності; датність до пошуку та аналізу інформації з використанням різних джерел, у т.ч. результатів власних досліджень. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з біологічними об'єктами в лабораторних умовах, навички роботи із сучасною апаратурою; Знання правових основ дослідницьких робіт і законодавства України в галузі лабораторної діагностики; Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці; Розуміння виробничих потреб та складання планів роботи персоналу КДЛ; – організація процесу роботи в КДЛ шляхом групування однотипних досліджень відповідно до методик.</p>			
5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу 3 кредити ЄКТС, 90 годин			
Вид заняття			Загальна кількість годин
Лекції			12
практичні			18
самостійна робота			60
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
1	091 Біологія. ОП Лабораторна діагностика	1	обов'язковий

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Мета і завдання курсу "Лабораторна служба. Оцінка аналітичних методів». Сучасні підходи до організації клініко-діагностичних лабораторій.	Лекція	1,2, 10,12	Історія розвитку Лабораторної діагностики. Організаційні основи роботи клінічної діагностичної лабораторії.		1
Планування приміщень лабораторії та організація безпечного середовища	Практичне заняття	10,12	Етапи та розділи планування. Порядок складання і затвердження планів.	5	2
Актуальність проблеми та перспективи централізації лабораторної діагностики в Україні.	Лекція	11,12	Організація лабораторної служби в Україні. Сертифікація, акредитація та ліцензування медичних лабораторій і лабораторних послуг.		3
Планування роботи персоналу КДЛ з огляду на етапи лабораторних досліджень. Обов'язки керівника КДЛ	Практичне заняття	11,12	Планування роботи персоналу лабораторії	5	4
Планування роботи лабораторії – запорука отримання якісних результатів.	Лекція	2,3,4,10	Етапи та розділи планування. Порядок складання і затвердження планів	5	5
Дотримання інструкцій та стандартних операційних процедур (СОП). Алгоритм складання та використання СОП у КДЛ	Практичне заняття	2,3,4,10	Скринінг онкологічних захворювань (принципи, методи). Імуногістохімічні та імуноцитохімічні дослідження. Проточна цитометрія в діагностиці онкологічних	5	6

			захворювань.		
Нормативні документи в системі охорони здоров'я та основні стандарти в галузі лабораторної діагностики	Лекція	3,10,12	Планування оснащення КДЛ відповідно до їхніх різновидів.		7
Оцінка ризику роботи в лабораторії	Практичне заняття	3,10,12	Чинники, небезпечні для здоров'я та здатні викликати професійні захворювання, яким піддаються медичні робітники, що працюють в лабораторіях.	5	8
Принципи інтерпретації результатів лабораторних досліджень	Лекція	10	Отримання матеріалу для досліджень. Методи мікроскопії. Сучасні прилади для мікроскопії.		9
Принципи роботи та переваги сучасних біохімічних та гематологічних аналізаторів	Практичне заняття	10	Застосування біохімічних аналізаторів в клінічній практиці. ПЛР в клінічній практиці	5	10
Принципи та завдання контролю якості лабораторних досліджень.	Лекція	11,12	Оптичні методи аналізу. Способи вимірювань, розрахунку і представлення результатів фотометрії. Основні принципи функціонування і типи технологічних пристроїв, використовуваних для автоматизованих досліджень.		11
Проведення внутрішньо-лабораторного та зовнішнього контролю якості	Практичне заняття	11,12	Референтні величини лабораторних показників. Міжнародна система одиниць СІ.	5	12
Порядок організації і	Практичне заняття	1,3,9,10	Порядок підготовки акредитаційної		13

проведення акредитації клініко-діагностичних лабораторій			документації. Види ліцензування та Перелік видів медичної діяльності, які підлягають ліцензуванню.		
Підходи до планування ефективності роботи КДЛ. Методика розрахунку собівартості лабораторного аналізу.	Практичне заняття	1,3,9,10	Економіка клініко-діагностичної лабораторії.	5	14
Забезпечення та контроль якості в цитологічній діагностиці.	Практичне заняття	1,2,10	Сучасні інформаційні технології у лабораторній діагностиці	5	15
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Може бути такий запис: Усні та письмові відповіді – 30 балів Самостійна робота – 10 балів Контрольна робота – 10 балів Іспит – 50 балів				
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова оцінка за залік виставляється як сума всіх форм семестрового оцінювання. Студент отримує залік («зараховано») лише за умови успішного виконання всіх лабораторних робіт (по кожній не менше 50% від максимально можливої кількості балів), успішного виконання завдань 1 модульної контрольної роботи (не менше 50% правильних відповідей).				
Лабораторні заняття	Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до його конкретних цілей. На всіх практичних заняттях застосовуються види стандартизованого контролю теоретичної підготовки та контроль засвоєння практичних навичок: виконання практичних завдань, тестовий контроль, усне опитування, письмова відповідь на запитання викладача. Студенти отримують оцінку за кожне лабораторне заняття, яка є комплексною та включає контроль як теоретичної, так практичної підготовки студента. Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Контроль засвоєння практичних навичок, тестовий контроль, письмова відповідь на відкриті питання.				
7. Політика курсу					
Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами.					

8. Рекомендована література

1. Камышников, В.С. Справочник по клинико-биохимическим исследованиям и лабораторной диагностике / В. С. Камышников. –М.: МЕДпресс-информ., 2009. –896 с.
2. Клиническая лабораторная аналитика. Том1. Основы клинического лабораторного анализа (Под редакцией В.В.Меньшикова) М.:Агат-Мед, - 2002. -860с.
3. Клінічна лабораторна діагностика (2 частина): Нормативне виробничо-практичне видання. – К.:МНІАЦ медичної статистики; МВЦ «Медінформ», 2004. – 520 с.
4. Бойко Т.І. Клінічні лабораторні дослідження: підручник (ВНЗ I—III р. а.) 2-ге вид., перероб. і доп. – ВСВ "Медицина", 2015. – 352 с.
5. Назаренко Г.И., Кишкун А.А. Клиническая оценка результатов лабораторных исследований. – М.:Медицина, 2002. – 544 с.
6. Менеджмент в лабораторной клинико-диагностической службе:Учебное пособие / В.В.Меньшиков, Л.М.Пименова; Под ред.В.В.Меньшикова. –М.:Издательский центр «Академия», «002. – 208 с.
7. Вороненко Ю. В., Прус Л. О., Чуйко А. П., Затула О. А., Оніщенко О. М. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я. - Т.: Укрмедкнига, 2002. - 330с.
8. Баєва О.В. Менеджмент у галузі охорони здоров'я: Навч. посібник.- К.: Центр учбової літератури, 2008.- 640 с.
9. Баєва О.В., Чебан В.І. Економіка та підприємництво в охороні здоров'я. Навч. посібник. – Видавництво БДМУ, 2013. – 360 с.
10. Приходський О. О., Морарь Л. М., Голяченко А. О. Управління охороною здоров'я (вступ до теорій, концептів, технологій). - Т.: Лілея, 2001. – 65 с.
11. Герасименко С. С., Головач А. В., Єріна А. М., Козирєв А. М. Статистика. - К.: КНЕУ, 2000. - 467 с.
12. Москаленко В.Ф., Гульчий О.П., Голубчиков М.В., Ледошук Б.О., Лехан В.М., Огнев В.А, Литвинова Л.О., Максименко О.П., Тонковид О.Б. / за заг. ред. члена-кореспондента АМН України, професора В.Ф. Москаленка / Біостатистика. – К.: Книга плюс, 2009. – 184 с.